

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 374, maig del 2019

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.fiquespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou

G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

Escola bressol a partir dels 4 mesos

El Petit Vailet
Eduquem amb felicitat

Anglès · Psicòleg · Pediatre

MATRÍCULA OBERTA TOT L'ANY 93 555 57 11

ESPLAI D'ESTIU DEL 25 DE JUNY AL 26 DE JULIOL

**ENS AGRADARIA SER L'ESCOLA BRESSOL
DELS VOSTRES FILLS!**

Ventura i Gassol, 29, el Masnou

www.petitvailet.com · vailetsparc@yahoo.es · petitvailet.blogspot.com

Cuina pròpia

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívico-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Primavera. D'Albert Valls

Correcció: Esteve Pujol i Pons

Publicitat: 93 555 16 59

Imprimeix: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars

Paper ecològic de 90 g

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20
gentmas@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.
La inserció de missatges publicitaris en el butlletí de Gent del Masnou queda sotmesa al criteri de l'entitat.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de
l'Ajuntament de la Vila.

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

Diumenge 19 de maig de 10 a 14, al local social de Gent del Masnou.
Dr. Agell, 9,
al costat del cinema
La Calàndria

Donar-ne una mica és donar molt.

Editorial

PRIMAVERA, TEMPS D'ELECCIONS

Primera tongada. La primavera d'enguany ens ha portat un seguit de convocatòries d'eleccions que ha somogut tot l'espectre polític català i espanyol. Des de la dreta més reaccionària fins a l'esquerra més agosarada, passant pel camí del mig, tots s'han posat les piles per mirar d'arreglar el màxim de vots i esgarrapar una mica o un bon tros del poder que hi ha en joc. Fins a aquí, res de nou; però si, com és natural, heu seguit i sofert les campanyes electorals dels principals partits d'àmbit estatal, deuen haver pogut contemplar com l'ase dels cops i l'esquer per captar paperetes ha tornat a ser Catalunya, tal com ho fou en les darreres eleccions d'Andalusia, que ja sabem com van acabar. En el moment en què tancàvem l'edició d'aquest Butlletí, encara no s'havien celebrat les votacions al Congrés del 28 d'abril i, per tant, ignoràvem quin havia estat el veredicté inapel·lable de les urnes, és a dir, ignoràvem si el PSOE hauria salvat *in extremis* els mobles i podria repetir mandat sense disposar de majoria absoluta i amb l'obligació de pactar amb algú altre, o bé el tripartit de mà dreta hauria sumat prou per defenestrar els Sr. Sánchez i la seva tropa. Sigui com sigui, quan tingueu aquest Butlletí a les vostres mans això ja s'haurà aclarit i, d'altra banda, sabrem si els vots captats per les forces independentistes catalanes tindran prou rellevància com per ser vitals a l'hora de facilitar la governabilitat de l'estat, a canvi d'obtenir el peix, el cove i l'ormeig sencer per a les nostres legítimes aspiracions.

Segona tongada. Les eleccions municipals i les europees del 26 de maig. Passat el tràngol de les del 28 d'abril ens tocarà viure una segona campanya electoral amb propostes, promeses, estirabots i tot el que comporta la cerca i captura dels preuats vots, però amb altres interessos en joc. D'una banda les municipals amb més política, diguem-ne, de proximitat. Caldrà mesurar molt bé a quin partit o coalició fem confiança sabent que a la vila hi ha molt recorregut a fer en millores socials, cultura, mobilitat, oci i tot allò que representa polir la vida dels masnovins. Pel que fa a les europees, de gran transcendència, atès el moment polític que ens envolta, seria bo (diríem que imprescindible) unir esforços dels diferents corrents independentistes i fer un front comú potent i inequívoc. Molt ens temem, però, que els interessos de partit acabaran aigualint la festa. Tant de bo que ens equivoquem.

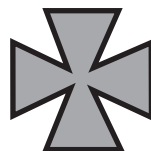
El 26 de maig, sigui com sigui, omplim a vessar les urnes.

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BUSTIA OBERTA.....	5
EL VOT INDECÍS <i>Joan Camps</i>	6
TEMPESTA ESPERADA <i>Joan Maresma Duran</i>	7
VIVÈNCIES <i>Pep Parés</i>	9
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	10
SOBRE EL PERDÓ <i>Jaume Boadella</i>	13
MOBY DICK <i>Josep Condeminas</i>	14
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	15
MIL MILIONS DE LLAMPS I TRONS! <i>Marc Arimany i Coll</i>	16
CRÒNIQUES <i>Esteve Pujol</i>	17
HISTÒRIA IMPRESCINDIBLE <i>Jaume Clotet i Lluís Valls</i>	18
LA PUNTA DE LA LLENGUA (107) <i>Esteve Pujol</i>	19
SOM <i>Oriol Lugo</i>	20
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	21
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR <i>Joan Muray</i>	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	22

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Maig 2019 --

1	dimecres	Viamar	1 de Maig
2	dijous	Fàbregas	
3	divendres	Riera	
4	dissabte	Dominguez	
5	diumenge	Dominguez	
6	dilluns	Fàbregas	
7	dimarts	Aymar	
8	dimecres	Ocata	
9	dijous	Riera	
10	divendres	Dominguez	
11	dissabte	Viamar	
12	diumenge	Viamar	
13	dilluns	Ocata	
14	dimarts	Riera	
15	dimecres	Fàbregas	
16	dijous	Viamar	
17	divendres	Dominguez	
18	dissabte	Aymar	
19	diumenge	Aymar	
20	dilluns	Riera	
21	dimarts	Fàbregas	
22	dimecres	Viamar	
23	dijous	Dominguez	
24	divendres	Aymar	
25	dissabte	Ocata	
26	diumenge	Ocata	
27	dilluns	Fàbregas	
28	dimarts	Viamar	

29	dimecres	Dominguez
30	dijous	Aymar
31	divendres	Ocata

-- Juny 2019 --

1	dissabte	Riera
2	diumenge	Riera
3	dilluns	Viamar
4	dimarts	Dominguez
5	dimecres	Aymar
6	dijous	Ocata
7	divendres	Riera
8	dissabte	Fàbregas
9	diumenge	Fàbregas
10	dilluns	Fàbregas
11	dimarts	Dominguez
12	dimecres	Ocata
13	dijous	Riera
14	divendres	Fàbregas
15	dissabte	Viamar
16	diumenge	Viamar
17	dilluns	Riera
18	dimarts	Ocata

Pasqua FESTA
Granada LOCAL

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

h o n o b e r t a

Totes les cartes de la Bústia Oberta **cal** que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran**, només, amb el **nom i cognoms** de l'autor. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim o inicials. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

DEIXALLERIA MÒBIL

Fa uns dies una amiga meva va anar a la deixalleria mòbil a llençar una bossa gran de cintes de vídeo. Després de fer el camí tota carregada, quina sorpresa quan li van dir que ho tirés al primer contenidor que trobés perquè ocupaven massa espai. Aleshores va preguntar si recollien **oli** i li van dir que sí. Els el va donar amb ampolles de vidre, però tampoc no l'hi van voler perquè havien de ser de plàstic. També li van dir que el

llencés al proper contenidor que trobés.

Nosaltres voldríem que ens deixessin clar què i com podem portar a la deixalleria ambulant. I ens sembla constatar que aquesta és una deixalleria de fireta, ja que només pot agafar algunes cosetes que no l'omplin gaire per semblar sempre disponible. I per què les coses que no accepta ens les fa llençar a qualsevol contenidor sense tenir cap mirament pel medi ambient.

No sé per què l'Ajuntament

fa propaganda i llença els diners d'aquesta manera. Podria reciclar-los d'una manera més eficient.

Montserrat Valldeperas Roig

MONUMENT ALS MESTRES

A la Bústia Oberta del butlletí de març gosava animar qualsevol entitat vilatana i també els particulars que vegin amb bons ulls la proposta d'erigir un monument als mestres que ho manifestin a través del correu electrònic de *Gent del Masnou*.

Hi he convidat formalment i explícitament les escoles, instituts (i les respectives AMPA's) i altres entitats educatives masnovines així com especialment la Regidoria Municipal d'Ensenyament i el Consell Escolar Municipal.

Algunes escoles de la Vila

ja s'han adherit a la idea i així ho han fet constar. Gràcies de tot cor!; segur que ens en sortirem.

A fi de facilitar la comunicació de suggeriments, així com de les adhesions, vull destacar que l'adreça és:

gentdelmasnou@gmail.com

Us hi animeu?

Esteve Pujol i Pons

FE D'ERRATES

A la Crònica de l'exposició de Maise Corral del butlletí del mes passat (pàg. 13, penúltim paràgraf de la columna de la dreta), un follet d'impremta se'n va emportar un trosset de l'original, que era així: *Us heu perdut l'exposició? Doncs traieu el nas a www.artmaise.book.fr o simplement poseu "Maise Corral" i hi podreu veure virtualment part de la seva obra, val la pena.*

D E B O N S O N

D E B O N D O R M I R

EL VOT INDECÍS EN L'ESPANYA FRANQUISTA

Joan Camps i Ortiz

Avui és dissabte 20 d'abril de 2019 quan encara falten vuit dies per conèixer els resultats de les eleccions generals del règim constitucionalista del 78. Cito la data amb la intenció d'anticipar com quedarà el ventall parlamentari davant la incertesa que ha desvetllat el CIS: el grandiloqüent *Centro de Investigaciones Sociológicas*, que s'ha desmanoyat amb una enquesta de 16.000 entrevistes, que han suposat un cost per damunt dels 300.000 euros, total per assenyalar una estimació d'efectes diarreics per l'autoritarisme dictatorial del 155, que ha relegat la responsabilitat del govern i del legislatiu, i posat sota les rodes afinades de la Fiscalia, del TC i del Suprem els escasos trets democràtics del bé comú que insinua la Constitució.

Com que en els últims anys els sondejos han fallat estrepitosament, m'inclino a fer una predicció amb la confiança que la meua intuïció basada en el sentit comú sigui profèticament més encertada o mínimament més barata i entretinguda que la del CIS. Per justificar tan agosarada tasca, m'he estructurat una mostra sociològica que tinc a l'abast, ja que entre familiars, amics, coneguts i saludats dels quals conec amb certesa la intenció de vot, si entre homes i dones sobrepassen la cinquantena no crec que en total arribin a un centenar. Analitzant el ventall sociològic de tots plegats, crec que aquest mostreig és prou representatiu: per edats van des dels adolescents amb dret a votar fins als octogenaris com jo, que, ves per on, aquest 13 d'abril ja n'he complert 82, i un amic que no vota igual que jo ja passa dels 90. Sociològicament són molt variats ja que van des dels que els falta un bull fins als que estan de tornada de tot: alegres, frustrats, més ignorants que savis, generosos o garrepes, pobres o rics, creients o descreguts, desconfiats o amb el lliuri a la mà, de sexualitat heterodoxa o ortodoxa, equànimes o justiciers, potser em falla

que n'hi ha més del Barça que del Real Madrid, la qual cosa m'obligarà a aplicar un algoritme corrector de reciprocitat. Sent jo manifestament antifeixista i radicalment independentista, entenc que puc pecar de falta d'empatia; així doncs, per neutralitzar la meua fixació antiborbònica i antifranquista, abans de posar-me profètic he volgut fer una introspecció metafísica i penetrar en l'esperit d'aquells votants indecisos que, volent imposar el 155, dubten entre el PP de Pablo Casado, el Cs d'Albert Ribera o el VOX de Santiago Abascal. Tenint en compte que encara queden els debats televisius convocats els dies 22 i 23, el primer a RTVE i el segon a *Atresmedia*, on Pedro Sánchez serà massacrada, he intentat posar-me en la pell d'aquells que són als antípodes del que crec que hauria de ser la democràcia. No m'ha estat fàcil invertir-me de fanàtic intolerant, energumen sectari, partidista intransigent, apassionat delirant, forassenyat entusiasta, fanfarró petulant i una mica més presumptuós del que ja em confesso humilment que soc, de manera que he pogut entrar a l'òrbita del pensament polític en campanya electoral perpètua, que consisteix a voler obligar l'electorat a beure amb porró i pel boc gros un vi avinagrat endolcit amb gasosa. Una experiència que m'ha suposat baixar a les clavegueres de l'estat i submergir-me en l'àmbit fangós i putrefacte

d'aquest règim anomenat democràtic que ens ha vingut donat, beneït i ben lligat des de Felip V fins a Felip VI pel mateix general Franco.

Sortosament, ja de retorn a la realitat, la meua intenció de vot està intacta, un vot arrelat a la manifestació del 10 de juliol del 2010 en favor de l'Estatut, que va arrossegar notables espanyolistes: Montilla, president de la Generalitat, Joan Rosell, futur president de la CEOE, i Duran Lleida, recentment nomenat conseller d'Aena; la Madrid, igual que la Roma, tampoc no premia traïdors. Des d'aleshores mantinc el vot amb l'esperit de les manifestacions liderades per l'ANC i Òmnium Cultural, fins a l'anada a Brussel·les on ningú no es preguntava a quin partit pertanyia, ja que per defensar el dret a decidir només cal ser demòcrata. Malauradament el partidisme polític ha preferit trencar la unitat. Uns per presos i els altres per exiliats han oblidat que l'únic benefici que hi ha en les eleccions autonòmiques és l'objectiu comú de la república, mantenint el valor i el sentit plebiscitari de la unitat lligada a l'esperit nacional liderat per Òmnium Cultural i l'Assemblea Nacional Catalana. Sense unitat no hi ha vot útil que valgui! El dia 28 al vespre ja veureu el resultat, sumant tot el ventall partidista, surti el govern que surti, res de nou ni de bo tangible hi haurà per posar a l'olla de la República.

Tempesta esperada, tragèdia evitable?

Les tempestes que tenen com a resultat inundacions i morts a Rio formen part del quotidià de la ciutat fa més temps que les platges plenes el cap de setmana o que les taules dels bars que ocupen les voreres.

Ja el sant jesuïta que va néixer a Tenerife el 1534 i que va fundar a Brasil la ciutat de São Paulo –José de Anchieta el seu nom– s'espantava amb les inundacions a Rio el 1570. I el rei de Portugal a l'exili –Dom João V– va decretar que totes les esglésies de la ciutat acollissin els damnificats després d'unes pluges que van semblar el diluvi el 1816.

Si les fortes tempestes tropicals són inevitables en aquests 454 anys de vida de la ciutat que m'acull, les tragèdies que en resulten –diuen diferents especialistes– podrien ser evitades amb més inversions i un bon pla d'emergències. Escriure això és fàcil; criticar és molt fàcil. El que és difícil és millorar... Però la pluja del passat dia 8 d'abril em va semblar de les més fortes que he vist en la meua existència...

Després d'un dia assolellat i de calor intensa, un fort i incessant temporal va irrompre als cels de Rio a l'inici de la tarda i provocà inundacions capaces de cobrir cotxes que circulaven pels carrers. Amb el trànsit bloquejat, tornar a casa es va convertir en una tasca impossible i moltes persones van acabar preses a la feina, a les sortides del metro o a l'autobús, i fins i tot els alumnes de dues escoles es van haver de quedar a dormir al lloc on

estudiaven. Carrers sencers van ser destruïts, la brossa va ser escampada per la superfície i arrossegada per l'aigua, arbres van caure, un tros del caril bici es va ensorrar –per quarta vegada des que fou inaugurat el 2016– i deu persones van morir.

El Batlle –Marcelo Crivella el seu nom; un evangèlic que diu moltes mentides i que té unes penques de por; no és l'únic gestor així en el món; em pregunto en mans de qui estem– va dir que la tempesta el va sorprendre tot i que el centre d'operacions de l'Ajuntament ja havia anunciat que s'esperaven pluges ben fortes. La nit de dilluns –no parava de ploure des de feia hores– va dir que només vint treballadors treballaven per intentar contenir els danys provocats pel temporal. El dimarts dia 9 va admetre que hi va haver més d'un error en el planejament, la trigança i l'absència de treballadors en alguns punts de la ciutat... “Era una cosa que havíem vist anteriorment; malauradament, no vam ser prudents i no ho vam preparar per

a ara” va declarar. La traducció de les paraules d'aquest barrut és meva...

La tempesta del dia 8 va causar la segona gran inundació a Rio aquest any. La que va ocórrer els dies 6 i 7 de febrer va causar vuit morts...

Dades oficials de l'Ajuntament –es poden veure al portal de transparència del municipi– indiquen retallades en els pressupostos destinats a la prevenció de desastres naturals. Diuen que aquests talls suposen gairebé un 70% menys de diners entre 2014 i 2018...

Dimecres l'Alcalde va aparèixer als mitjans amb un semblant seriós, va admetre errors i va prometre millores i més inversions.

Científics i meteoròlegs alerten que –pel canvi climàtic principalment; el senyor Trump diu que això és mentida; un altre pocaverkonya– les tempestes tropicals, com les que han paralytitzat Rio dues vegades enguany, seran més freqüents. I exigeixen més planejament. Els carioques l'esperen des de fa 454 anys...

PD. La mare en fa 86 el dia 17. Felicitats!

COMERCIANTS DEL CARRER ST. MIQUEL

**CLÍNICA
DENTAL**

Col·legiats
Dr. A. Claville Ingles
Dr. G. Claville Forch

Sant Miquel, 28
93 555 63 64

**CENTRE
VETERINARI
EL MASNOU**

Horari de dill. a div. de 10 a 20
Diss. de 10 a 14 i de 17 a 20

St. Miquel, 9 el Masnou 93 555 73 52
cvmasnou@gmail.com

**ASSESSORIA
IGLESIAS**

Fiscal. Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària
i trànsit
Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

Sant Miquel, 25,
93 540 88 02

El Masnou

matalasseria

Grau

**50
a n y s**

Sant Miquel, 6.
93 555 15 38

matgraumasnou@gmail.com

Ptor. Domènec Farré, 3
El Masnou
610 01 93 65 · 93 555 67 74
4colors.cat

TALLER DE PUBLICITAT
DISSENY GRÀFIC

Francesc Macià, 29
93 555 16 59
660 09 23 81
08020 El Masnou · El Maresme

En temps difícils una imatge i mil paraules

**Reparació
en general de
l'automòbil.
Mecànica
Xapa
Electricitat**

Sant Miquel, 10 el Masnou
Tel 93 540 34 36 · Fax 93 540 60 47
info@asm.cat · www.asm.cat

LES CAMBRES: EINES DE PAÍS EMPRESSES I NEGOCIS

La Cambra de Comerç té un paper decisiu en la
configuració del teixit empresarial del nostre país.

GUANYEM LA CAMBRA

EXERCEIX EL TEU DRET DE VOT
Del 2 al 7 de maig telemàticament
i el 8 de maig presencialment.

tuvotestucomptes.cat

assemblea.cat
El Masnou

Vivències

Pep Parés

...De poesia i pintura

Un vespre de divendres, a les acaballes d'aquest hivern, a la sala d'actes de la Biblioteca Joan Coromines.

Asseguts, escoltem els versos en la veu de la poeta Sònia Hernández i alhora els llegim en el llibre que compartim amb l'amiga del costat. Les paraules cristal·litzen a l'oïda com la música. Les resseguim al llibre que n'és la partitura. Fruïm d'una declamació pública gens grandiloqüent, més aviat humil, amb la veu que voldria ser íntima, interior, però que ens arriba:

"Et propono un joc antic, més que els nostres records tan remots que semblen d'una altra vida.

Podríem buscar una llengua nova, un llenguatge desconegut de conceptes lliures on totes les paraules que haguéssim de crear responguessin a objectes, sentiments i pensaments que ara per ara no existeixen i ni tan sols podem imaginar.

Un món verge i net, sense utopies alienes ni traïdes, sense records perduts que volguéssim recuperar.

Una llengua on nosaltres haguéssim de renéixer per poder-la habitar i descobrir el món amagat sota la nostra ignorància o inconsciència, com si tornéssim d'una mort alliberadora que del final fa un principi, com si moríssim per néixer en uns altres conceptes, en formes, substàncies i matèries diferents.

Podríem trobar-nos en les noves paraules que encara no hem utilitzat per a fer-nos mal, com dos desconeguts que malgrat tot confien en el reflex dels ulls aliens i en la mà que s'estira i s'ofereix.

Si tu reinventessis aquest gest jo oblidaria aquell amb què es rebutja i es nega el consol per rebre l'amor, la companyia o bé allò que hauríem d'inventar".

Del tot inacabat". Sònia Hernández. Cossetània Edicions/Quaderns de la font del Cargol

Acabada la lectura ens creuem la mirada amb l'amiga del costat. Quina triangulació més rodona amb la Sònia quan llegia! Hem escoltat els versos i, refent el sentit del poema, l'amiga i jo podem haver rebut percepcions diferents per la pròpia combinació poètica de les idees i dels mots. Per uns instants, hem compartit el somni d'un lèxic, que voldríem nou, però que la memòria i les vivències de tota una vida ens el retenen al cervell tal com el tenim registrat, amb els significats de sempre. Per això existeix la poesia, trencado-

ra d'aquests motllos, creadora de nous sentits per a les paraules, provocadora d'imatges inusuals i potents!

L'amic pintor Xavier Rodés exposa a la Sala Parés de Barcelona, al carrer Petritxol. M'envia prèviament un breu escrit de presentació per saber la meva opinió. Jo me n'oblido i no li responc. Coses de l'edat. Després m'adono que és el millor que ha pogut passar. El text-presentació descriu l'evolució de l'artista i la intencionalitat de la seva creació més nova. No cal afegir-hi ni retocar-hi ni una coma. Ho descobreixo bo i contemplant els quadres a l'exposició. Em sorprenen els nous treballs que busquen la penombra emboirada, els matisos foscos de dies de poca llum; pinzellades que van del gris al negre. Són pintures suggerents, belles i melancòliques, de fort contrast amb els paisatges acolorits i vius de gran part de la seva obra.

L'aigua hi és present a dojo. Aigües suaus, blaves, transparents; aigües clares que emmirallen un cel cromàtic semblant. Aigües de capvespres, grises de penombra, que et recullen l'esperit i t'empeteixen. Aigües d'assossec i de calma. Aigües i barques adormides clivellades per l'ombra translúcida dels pins de la Bretanya...

En Xavier ens parla de capturar l'INSTANT, títol de l'exposició, el fràgil segon de "l'ara", en tot el que observa i l'estimula. Us juro que no hi ha res millor que l'aigua per copsar aquest "instant". En Xavier la paralitza amb mestria entre ratlles de pinzell, taques inexplicables i esquitxos que tenen el seu sentit quan t'allunyes de l'oli, que és quan tot pren el seu lloc, com un engany màgic. Amb els olis gaudeixo de tres moments diferents: la vista general del quadre, que és el resultat. Després, quan m'hi acosto i les imatges apareixen en formes compostes i llesques de color. Al final, ja ben a la vora de llenç, entro en l'artesanía del pintor, en els petits gestos, en l'escalfor de la seva mà quasi perceptible: densitats de pintura, fusió física de colors, taques que visualitzen els pèls del pinzell, que prenen relleu amb significat. Molta tècnica conduïda amb la sensibilitat d'un excel·lent artista!

Exposició "L'INSTANT" Olis. Xavier Rodés. Sala Parés 4/4/19 al 30/4/19

Històries de la vila

Joan Muray

AQUELL MASNOU de mitjan segle XX, en el moment en què tantes coses canviaren, com el creixement urbanístic, i amb ell desaparegueren tantes coses, com els jocs d'infants en terres «verges», costums, camins, etc.

Referent als jocs dels infants d'aleshores, que són bàsicament el fonament d'aquestes històries, ve com anell al dit la reflexió que m'ha fet un dels col·laboradors de l'article. Diu així:

...aleshores eren més les ganes de jugar que els mitjans; però, en contrapartida, teníem tots els carrers per jugar: tots eren de sorra, amb voreres però sense cotxes, ni aparcats, ni circulant-hi. Tot això era a tota la vila...

Després del que us contava el passat mes de febrer sobre l'antic camí d'Alella, aquest podria ser-ne una continuació, ja que aquells indrets, i amb ells els records, quedaren soterrats davall de tones de ciment i totxos.

Pot semblar una història nostàlgica, però no és la meua intenció de fer-la-hi, sinó com a testimoni d'uns llocs desapareguts per als masnovins nascuts quan ja tot estava urbanitzat, i per als nous masnovins vinguts fa pocs anys.

Ho dividirem en tres sectors, com serien el sector que va des de la Parròquia de Sant Pere cap a ponent; el tros del mig, des de darrere l'església cap amunt; i el sector més llevantí, que aniria del torrent Vallmora fins al cul d'Ocata.

Els llocs, ara sota ciment, i en el record dels que aleshores eren infants, són aquests:

TORRENT UMBERT/NAVARRA

El torrent encara ho era, i a cel descobert; començava com ja es va comentar en unes històries passades (1) al Sot del Bou, prop de la masia de Can Sors, al terme d'Alella, i fins a arribar al carrer Lluís Millet era sorrenc i servia com a lloc d'esbarjo per a la mainada, que podia amagar-se pels canyissars que hi havia a l'entorn. En aquells temps, el cinema ens nodria de pel·lícules de les anomenades d'indis, i era al que es jugava.

També el carrer Navarra, ja que aleshores el pendent que fa des de prop de l'Av. Joan XXIII no existia, la qual cosa

Sector Torrent Umbert, l'espai buit al mig és on ara hi ha el CAP i, a dalt, hi havia els barracons.

feia que junt amb el torrent fos un gran espai per als jocs dels infants, era com una selva per a nosaltres.

EL CAMP DELS CATÒLICS

Era, en un principi, un camp de futbol, propietat de la Parròquia de Sant Pere, on jugava l'equip parroquial, que rebia el nom «dels catòlics», i que després,

quan aquesta estava al carrer Sant Francesc d'Assís, a l'antic Col·legi de Sant Josep, del mestre Jaume Fuentes.

ELS BARRACONS

Amb aquest nom era conegut el nom del terreny en el qual ara hi ha el gran bloc d'habitatges que fa xamfrà entre el carrer Sant Miquel i l'Av. Joan XXIII.

Des de sobre les Escoles Municipals, un xic més amunt, vinyes.

Plaça d'Ocata

Se li deia així perquè després de la guerra (1936-39) l'exèrcit espanyol hi va construir uns barracons de fusta per als soldats. N'hi devia haver com uns deu o dotze, en dos grups, els quals tenien un espai al mig. Quan ho deixaren els soldats, va servir per a jocs de la canalla, especialment els de l'Acadèmia Montserrat, que a partir del 1955 tenia la seu a prop d'aquest lloc. Els terres dels barracons eren de pòrtland i anaven *ple de bé* ja que el terra de cada barracó era talment una pista per a jocs de pilota. I per als qui no agradava el futbol, hi havia espais de terra per fer-hi altres jocs.

VINYES AL CARRER ST. MIQUEL

A partir d'aquest carrer, encara que no tot seguit, ja que més amunt hi havia la fàbrica de vidre Dachs, i on ara hi ha la plaça de l'11 de Setembre, la major part del terreny l'ocupaven vinyes i altres camps de conreu.

Pi de l'Índia

TRAVERSANT EN DIAGONAL PER ANAR A LA PLAÇA ESPANYA

Aquesta travessa la feiem quan, tot

Carretera d'Alella al seu pas pel carrer d'Amadeu I

pujant pel camí del cementiri, volíem anar cap a les cases que ja hi havia a la plaça d'Espanya. Travessàvem en diagonal el que ara són els carrers de St Miquel, Navarra, Flos i Calcat, Francisc Macià, Itàlia i Joan Llampalles.

CASES AÏLLADES, COM:

• **CAN LLANÉS.** Aquesta finca, ara una torre com les altres, havia estat la residència de la família Llanés, que es dedicaven al conreu i exportació de flors. Més endavant fou convertida en hotel i en restaurant.

• **LA GRANJA SAN FRANCISCO.** Ara segueix dempeus, però és una torre, aleshores era una granja que es dedicava al cultiu de la mel. Després la reconvertiren en un hotel, als anys del

boom del turisme, i s'anomenà Hotel Vilamar.

• **LA FÀBRICA DACHS.** En aquells anys, tot i que tancada, seguia dempeus, i abastava un gran espai, com el que ara ocupa tot el gran bloc de pisos, més el col·legi Ferrer i Guàrdia.

• **LES CASES DE LA PLAÇA 11 DE SETEMBRE.** En aquesta plaça, ara urbanitzada, s'hi passava pel mig, d'aquí que, quan la urbanitzaren, els cotxes, en arribar-hi i haver de fer la rotonda, exclamessin «Hòstia, una plaça!».

Només hi havia unes cases d'una sola planta al costat de llevant, i una torre a l'altre costat.

ELS BERENARS AL PI DE L'ÍNDIA

Des de temps pretèrits, els berenars al Pi de l'Índia (que tenia al costat el Garrofer de l'Índia) eren quasi, una tradició. S'hi pujava a peu pel camí del Cementiri (ara Joan XXIII) i, travessant

els Quatre Camins (més o menys on ara hi ha l'autopista), s'enfilava la forta pujada que duia a la carena fins a on la cornisa torna a ser quatre camins.

Tan punt eres al pla, on ara hi ha una urbanització al bell mig dels Pinetons, lloc on alguns ja feien parada i fonda i on els qui anaven a buscar bolets ja trobaven les primeres pampinelles, altres seguien fins al cim proper, on hi havia els esmentats arbres i hi feien el berenar.

L'ANADA AL CAMP D'ALELLA PER LA CARRETERA

Aquest trajecte no el feia tothom, només els alumnes de l'Acadèmia Montserrat, ja que el seu director (2) seguia totes les tradicions nostrades, entre elles la del Dijous Gras, al qual

s'anava a berenar al camp de futbol d'Alella, al peu de Font de Cera. Com veieu era una llarga caminada, ja que la fèiem a peu, en fila índia i per la carretera. Us imagineu una rastellera de nois caminant un rere l'altre fins arribar al camp de futbol, on es berenava i després cadascú jugava fins a l'hora de tornada? Ara seria impossible de fer-ho.

JUGANT AL TORRENT XIC

Sota l'actual plaça Marcel·lina de Monteys (plaça dels Cavallets), hi havia la sortida, a l'alçada de la sortida del pàrquing actual. Estava ja cobert, i per dins s'anava fins a on ara hi ha el bloc de pisos del carrer Navarra, per ser més exacte, fins a la darrera casa abans dels pisos. Allà tornava a anar a cel obert, ja que no hi havia cases ni carrers.

Era un espai de jocs amb «misteri», ja que era fosc com una gola de llop i la mainada havia de dur alguna mena d'il·luminació, com espelmes. Els ganàpies feien bromes als més menuts. Una d'elles consistia a fer de ventre a dins, i, davant la tifa, posar-hi un munt de pedres, així que els menuts es veiessin obligats a saltar pel seu damunt, i ja podeu imaginar on anaven a parar els seus peus. Quedaven ben «enfangats» i pudents.

Quan hi havia algun aiguat, el torrent baixava amb força i amb força brogit.

ÇAÇANT LLANGARDAIXOS AL TORRENT VALLMORA

En aquest torrent, la canalla d'aleshores hi anava a altres quefers, com ara caçar-hi llangardaixos. Avui dia ho podem veure com una salvatjada, però aleshores les coses eren diferents.

Un dels vaillets que anaven de cacera explica que en una d'aquestes incursions de caça, com que havien sentit a dir que, dels llangardaixos, se'n feien ungüents, n'agafaren un de viu i de certes dimensions, uns trenta centímetres, i s'encaminaren cap a la farmàcia per vendre'l, és clar, i així fer uns calerons. Quan el pobre home els veié amb l'animaló a les mans, tingué un fort esglai i els feu fora de la farmàcia. Ells que ja tenien la pasta coll avall.

En aquest mateix torrent també s'hi anava a buscar figues de moro i mores. Abans del Corpus hi anaven a buscar

C/ Jaume I, al cul d'Ocata

ginesta per guarnir el carrer al pas de la processó.

I una altra cosa, no tan pacífica, em refereixo a una mena de tub vegetal que hi ha a dalt de tot de les canyes que hi havia als canyissars de les ribes dels torrents. Aquest tub (ells en deien *canutos*), l'utilitzaven per a les seves guerres entre bandes, amb el qual llançaven besces a l'enemic.

I arribem al final, o al principi, depenent des d'on es miri. Vegem els relats del que s'anomenava el cul d'Ocata.

EL DARRER CARRER

Aleshores era la baixada de Santa Madrona, ara Av. J.F. Kennedy, que des de la carretera N-II arribava fins al Camí del Mig, a partir del qual tot eren garrofers i vinyes.

Al Camí del Mig hi havia una bòbila en actiu, i des d'allà fins a Premià tot eren conreus, per tant, espais per on jugar i fer córrer la imaginació.

FENT D'EXPLORADORS PEL TORRENT D'ASE

Ara el coneixeu com a Av. de la Mare de Déu de Núria. Hi havia canyes a dojo, fet que produïa innombrables amagatalls per sentir-nos exploradors, canyes que també servien per a les «guerres» entre bandes de diferents veinats.

També hi havia els garrofers, que servien per amagar-s'hi, ja que les seves branques arriben fins a terra, i, és clar, servien per enfilar-s'hi com si fossin torres de guaita.

DIVERSOS JOCS

La mainada jugava a «baletes» i a fer ballar la baldufa, això es podia fer a qualsevol lloc. A tocar i a parir i a l'ama-

gatall, cosa que fèiem a la placeta de Can Noni, ara plaça de la Villa de Madrid, jocs en què participàvem nois i noies.

Uns altres eren el que en dèiem estrena burro nou o la lluna i la pruna, que consistia a saltar sobre d'un que estava ajupit.

Però el rei de tots els jocs era jugar a futbol, i això que només algú tenia una pilota, que no era com ara, era més aviat escadusser de tenir-ne. Depenia dels que fóssim; si érem pocs el lloc era darrere el bar La Peña, ara Bergantí Caupolicán. Si érem colla, el lloc triat era el carrer nou, ara Av. Joan Maragall. Podíem estar-hi tot el temps que volguéssim, només havíem de parar si passava algun carro.

I per cloure aquests records d'aquell Masnou, prendré també les reflexions del mateix col·laborador, que deia:

...anàvem sempre amb els genolls pelats, i anàvem pertot arreu sense adults que ens protegissin tant com ara... aleshores, sense gaires recursos érem molt creatius, teníem molta imaginació, ens comunicàvem i interactuàvem amb amics i altres menuts de manera més natural que ara. En definitiva érem feliços amb allò de què teníem i gaudíem de l'entorn i de l'aire lliure.

NOTES

1. Vegeu Històries... de març de 2018.
2. El director era el senyor Ramon Marcos i Gutiérrez, que l'havia fundada el 1944.

AGRAÏMENTS

- Ramon Asensio i Cardell
- Manel Rossell i Viñals

SOBRE EL PERDÓ

Jaume Boadella

Darrerament es manifesten requeriments de perdó per part dels estats que han estat espoliats i sovint massacrats en el passat. Així ho requereix Mèxic d'Espanya i altres pobles de l'Amèrica Llatina. Els contraris d'aquest requeriment argumenten que, si fos així, caldria que ho fessin tots els estats que en algun moment de la història han estat víctimes o botxins d'aquests actes. I hi posen exemples, fins a remuntar-se des del passat recent fins al més remot. Per posar un cas diuen: si bé els ibers van ser massacrats pels romans, a la vegada els ibers ho van fer amb els seus antecessors. D'aquesta manera no acabariem mai; així que més val oblidar-nos-en que fer-nos perdonar o demanar perdó.

Jo crec, però, que no és així. Hi ha estats que han demanat perdó, Alemanya amb els jueus, el Papa

Francesc també ho ha fet en relació a les injustícies de l'Església... També Bèlgica. I és que tots els actes injustos, cruels, abusius..., potser queden esborrats de la memòria, però no de l'inconscient col·lectiu que determinarà fil·lies o fòbies en un futur. La manera de suavitzar aquestes tendències col·lectives no és l'oblit o tirar més terra al damunt, sinó fer aflorar un perdó col·lectiu ja que tots descendim de pobles que en el seu moment deuen haver sigut víctimes i en altres

moments botxins. Així, no sabem si som descendents dels ibers o dels romans, però per reconciliar-nos cal practicar aquest perdó participat per tots els pobles. Quan manca aquesta reconciliació, com s'entén aquesta bel·ligerància entre els estats?, potser les ferides del passat no estan prou cicatritzades i es mantenen vives les rancúnies més remotes.

Altra cosa és quan el greuge o la injúria és present o encara viu a la nostra memòria. La memòria directa personal

o la memòria apresada de l'estudi de la història. És el cas del requeriment de Mèxic i altres nacions. No s'hi val a dir... ells deuen haver fet el mateix amb els seus anteriors dels quals no guardem ja memòria. Crec que iniciar el deure de reconciliació col·lectiva correspon a qui va promoure la injustícia en el seu moment. No deixar que aquesta quedi

enterrada en el temps, al fons del nostre inconscient col·lectiu i fomentar les fil·lies i les fòbies del nostre comportament del futur, és com passar la pilota calenta a les generacions futures. I quant més a prop són els fets, més visible i urgent és el perdó, fins arribar a la reconciliació personal per mitjà de la disculpa. Quan ens disculpen no argumentem: jo no em disculpo perquè tu deus haver fet el mateix en un altre moment.

Així, sí que cal que Espanya, França, Anglaterra, EEUU i tots els pobles que guarden memòria del seu abús demanin perdó envers a qui han oprimat i no enterrar-lo en l'oblit. I també aquells que a casa nostra clamen "Ni oblit ni perdó...", potser que revisin aquest disbarat de no perdonar. Les lliçons no s'obliden, però perdonar sí que cal.

L'ANC del Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, davant l'Ajuntament fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya. T'hi esperem!

Més info.
a la Pàg. 8

**CAMBRES:
EINES DE PAÍS**

assemblea

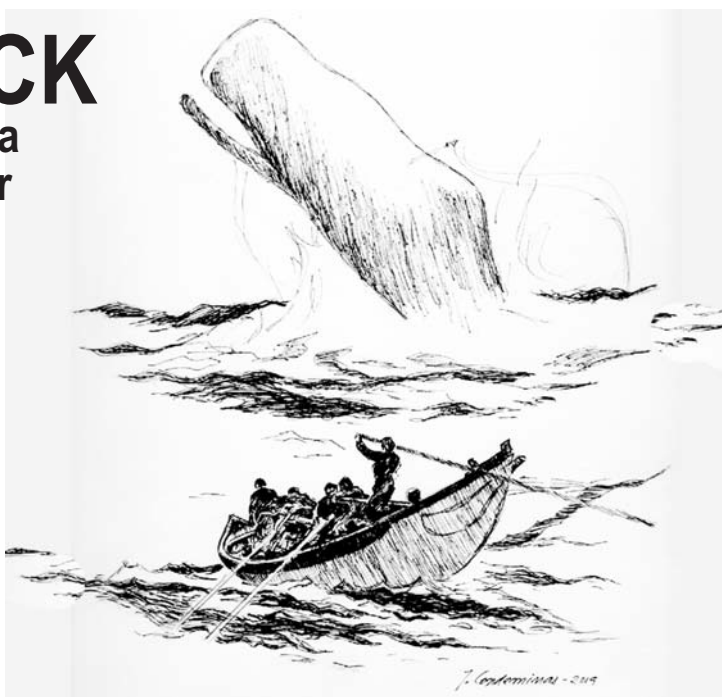
MOBY DICK

La balena que es va cruspir el seu autor

Josep Condeminas

Moby Dick, de Herman Melville, és coneguda universalment i crítics i entusiastes l'han qualificada com un dels llibres fonamentals de la literatura universal. Se n'han fet diverses versions cinematogràfiques, així com obres de teatre, però la veritat és que la seva publicació a l'any 1851 va ser un estrepitos fracàs que va arruïnar la carrera literària de Melville. Però anem per parts.

Començarem per dir que la història de la balena blanca no és una invenció de Melville; en tot cas ell es va inspirar en un fet real, i no ho dic amb reticència, ja que són molts els autors que han novel·lat un esdeveniment real i li han donat un estil imaginatiu i literari. Però el fet és que a l'any 1820 un enorme catxalot de 26 metres, completament blanc, anomenat *Mocha Dick* i que va ser albirat prop de l'illa de *Mocha*, al sud de Xile —d'aquí el seu nom— va atacar i enfonsar un vaixell balener, l'*Essex*. El naufragi va tenir una gran repercussió, no sols per la mort de trenta dels seus tripulants, sinó també perquè els supervivents van vagar pel mar durant molts dies, fins i tot van haver de practicar canibalisme per subsistir. La història d'aquesta balena albina va ser descrita per primera vegada per l'explorador Jenimiah Reynolds a la revista *The Kuickerbocker* a l'any 1839. La descripció que feia del cetaci ens deia que era intel·ligent, juganer i dòcil quan no se l'atacava, fins i tot es complia a seguir els vaixells, però es revoltava amb violència quan era perseguit i atacat. El seu comportament no feia més que corroborar que els catxalots són mamífers relativament plàcids; tenen memòria i sentiments, per la qual cosa poden recordar incidents traumàtics, i que sols ataquen quan se senten amenaçats. *Mocha Dick* va ser perseguit durant quaranta anys, i va ser necessària la intervenció de diversos vaixells per ser capturat i mort.

Abans d'escriure la que es considera la seva obra cabdal, Herman Melville era un escriptor que havia publicat cinc llibres d'aventures, dos d'ells molt populars, i la història de *Mocha Dick*, que havia conegut a través de la narració de l'explorador Reynolds, l'havia captivat fins al punt de entrevistar-se diverses vegades amb el capità de l'*Essex*. Realment, Melville li va treure un contingut literari, qualificat ara de primer ordre, però extremadament tediós, un estil que denominaven *passió didàctica*, típica del segle XIX. En el cas de Melville, que havia estat mariner d'un vaixell balener, va incloure a la seva novel·la un autèntic manual sobre la caça i comercialització de la balena, amb l'agreujant que sovint ho feia tallant la línia argumental en sec per omplir planes i planes explicant detalls innecessaris sobre la utilització de l'oli del cetaci, per exemple. Una pràctica també utilitzada per altres escriptors com Victor Hugo i Alexandre Dumas, i més si tenim en compte que els editors d'aquell temps pagaven per línia escrita; per tant, com més escrivien més cobraven. La primera edició de la novel·la la va dedicar al seu amic i també escriptor Nathaniel Hawthorne, especialista en històries de ficció gòtiques i, segons diuen, va ser qui va

aconsellar a Melville un enfocament metafísic i carregat de simbolismes a la seva obra. La seva publicació va ser un autèntic fracàs i les crítiques van ser tan demolidores que el diari *The London Athenaeum* i d'altres la van qualificar d'autèntica porqueria. La popularitat de l'escriptor va caure en picat, tot i que encara va escriure diversos llibres i poesia que no van tenir cap repercussió, ja que el seu nom ja estava estigmatitzat com a escriptor maleït. Finalment, Melville va tornar a Nova York on es va posar a treballar com a inspector de duana. Completament alcoholitzat, depressiu i oblidat, va morir a l'edat de 72 anys; un trist final.

A l'any 1919 Raymond Weaver, estudiant de la Universitat de Colúmbia, es va proposar recuperar la malaguanyada figura de Melville. Buscant documentació per fer-ne la biografia, Weaver va tenir la sorpresa de trobar un manuscrit inèdit que va publicar amb el títol de *Billy Budd*. Des d'aleshores el nom de Herman Melville ha quedat instal·lat al pedestal dels grans escriptors nord-americans. De *Moby Dick* s'han publicat edicions convenientment alleugerides, ja que com a mínim, a un escriptor, a part dels seus valors intel·lectuals, se li ha de demanar que sigui també amè.

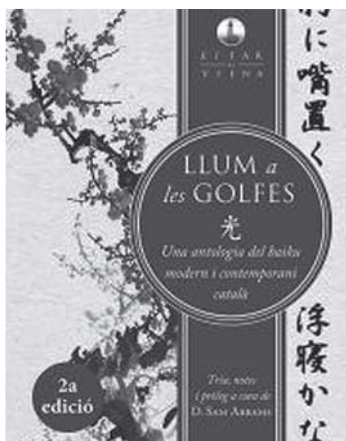
Fons consultades: el llibre *Moby Dick* i Internet.

Parlem de llibres

Núria Tomàs Mayolas

Una antologia del haiku modern i contemporani català

Sam Abrams (1952) és un estatunidenc, establert des de fa anys a Catalunya, d'allò més polifacètic: poeta, traductor, professor, crític literari... Com a crític ens ha ofert nombrosos articles i estudis tant de literatura anglosaxona com catalana i unes quantes antologies d'allò més ben rebudes pel públic i la crítica. Al desembre de l'any passat en va publicat una de nova que, sens dubte, esdevindrà un referent en la poesia catalana. Es tracta de *Llum a les golfes*, subtítulada "Una antologia del haiku modern i contemporani català". Dic que esdevindrà un referent, perquè l'obra és monumental, encara que només fos pel nombre de poemes (gairebé un centenar) i de poemes (més de mil cinc-cents) que inclou. Però estic segur que també ho serà pel pròleg,

breu però rigorós i divers, ja que ens obre camins clars per estudiar els haikus catalans des de tots els vessants possibles (introducció al país i relació amb altres cultures, estudiosos més importants del gènere, característiques formals i temàtiques, adscripció als diversos corrents literaris...). I encara ho serà perquè esdevindrà una font imprescindible per a qualsevol estudi futur dels haikus catalans i dels seus autors, ja que abraça tot el domini lingüístic, més d'un segle de presència i, com deixa clar al pròleg, en fa una tria "ge-

nerosa i inclusiva" (p. 16), la qual cosa ens permet de llegir els haikus des de tants punts de vista com vulguem i trobar-hi exemples de gairebé tot: temàtics per a aquells a qui interessin temes concrets: amor, paisatge, mort, cultura popular, creació literària...; recursos estilístics diversos (veiem, per exemple, que el haiku no defuig la majoria de recursos retòrics de la poesia: encavallaments, metàfores, al·literations, versos escalonats...); lingüístics, tant des d'un punt de vista dialectal com de registres, ja que la varietat d'autors, com hem apuntat, és amplíssima. Deixeu-me'n posar un parell d'exemple, ja que se m'acaba l'espai. L'un del primer antologat, Joan Alcover (1854-1926), ple d'ironia i mostra d'aquesta diversitat que deia: "Conec un japonès/ gran enemic/ dels versos que jo escric/ perquè en té cada estrofa més de tres." (p. 19) I un altre de l'últim antologat, la poeta lleidatana Emília Rovira Alegre (1989): "Volves de nit./ Sembla que només nevi/ vora el fanal."

Títol: *Llum a les golfes*

Autor: Sam Abrams. **Editorial:** Viena

Col·lecció: "El far de Viena", 4

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2018

Nombre de pàg.: 383

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Associació Catalana dels Drets Civils
Ajuda els familiars de presos polítics i exiliats
ES71 3025 0001 1814 3359 2190

Associació de Foment de la Caixa de Solidaritat
Dona suport econòmic a persones represaliades ajudant en judicis, advocats, multes...
ES31 3025 0001 1814 3361 5996

Per donar suport al govern a l'exili entra a **defensaexili.org**
Pel justificant i certificat fiscal, cal indicar: el concepte, el nom complet, el NIF i el correu electrònic.

Envia una carta de suport als nostres polítics empresonats a Madrid.

Centro Penitenciario Madrid I, Mujeres – Mód. B2 Carretera de Alcalá-Meco, Km.4,5
28805 ALCALÁ DE HENARES (Madrid)

Módulo 10 Centro Penitenciario Madrid VSoto del Real. M-609. Km 3.5
28791 SOTO DEL REAL (Madrid)

Mil milions de llamps i trons!

Focs de Sant Elm i altres misteris

Marc Arimany i Coll

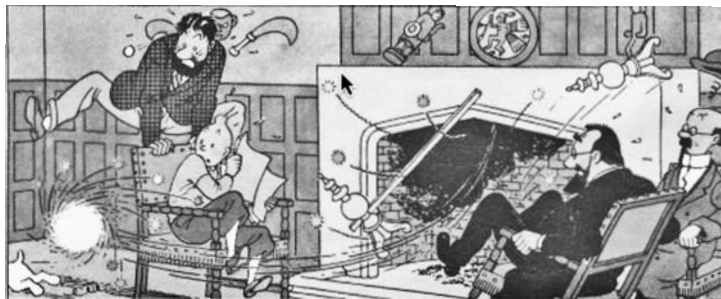
Article publicat a "La Tira" de Ripoll, amb el vistiplau de l'autor, i transmès per gentilesa de Carles Maristany.

La pollacra *Paratons* va salpar un 24 de gener de 1892 del port de Barcelona amb tretze tripulants cap al Nou Món. A bord del vaixell hi navegava el meu rebesavi del Masnou, Grau Coll, qui n'era el capità. Els mariners ja estaven avesats a fer aquest tipus de travessies només guiats per la força del vent i els corrents marins, però el que no podien esperar-se en el moment de partir era que aquell viatge amb fins comercials s'allargaria molt més del previst a causa d'una sèrie d'esdeveniments dignes d'una novel·la de Jules Verne.

I és que l'autor francès, contemporani al meu rebesavi, en el seu conegut *Viatge al centre de la Terra*, descriu una escena en un mar de l'inframón que podria haver estat descrita al quadern de bitàcola del capità Coll: «Silenci general. El vent calla. La naturalesa no respira. Sembla morta. Al llarg del pal comencen a centellejar feblement els focs de Sant Elm; la vela cau en plecs pensants.»

Darwin, mig segle abans del viatge de la pollacra *Paratons*, es va embarcar a l'*HMS Beagle*, tripulat pel capità FitzRoy. El que esdevindria el pare de l'Evolució amb majúscules, en un dels ports per on també va fer aturada el capità Coll, al Riu de la Plata, va presenciar el mateix fenomen meteorològic al qual fa referència Verne: «Tot era en flames, al cel hi havia llamps i a l'aigua partícules lluminoses, i fins i tot els pals estaven coronats també amb una flama blava» —descriu en una de les seves cartes.

Efectivament, ambdós autors relaten el mateix espectacle de la naturalesa que van viure els mariners de la pollacra masnovina. Aquests, que van tenir un viatge marcat per la bonança fins a Montevideo i l'Havana, van viure una veritable història d'infern a les proximitats de les illes Bermudes. És allà on un cicló amb vent fortíssim, pluja i onades espantoses va enterbolir el viatge, i deixà la

nau sense cap mena de visibilitat durant llargues hores d'angoixa a alta mar. Però va ser durant aquest espectacle on el rebesavi Grau va presenciar el mateix meteor que Darwin —i abans també Magalhães i Plini el Vell— havia vist en primera persona.

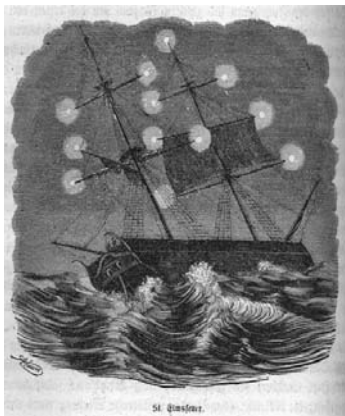
Els focs de Sant Elm, anomenats així en honor al patró dels mariners, no són realment un foc, sinó que es tracta d'un plasma de baixa intensitat provocat per diferències de potencial elèctric atmosfèric. Apareix en les tempestes elèctriques com a conseqüència de la ionització de l'aire, i s'evidencia en una mena de corona electroluminescent, com si fossin flames, als extrems dels pals dels vaixells. Aquest fenomen també pot aparèixer a les puntes de les banyes del bestiar en dies de tempesta elèctrica i també pot ser observat pels tripulants del cel en diferents dirigibles. De fet, l'accident aeri del zepelí LZ 129 *Hindenburg*, que va cremar-se mentre arribava a Nova Jersey després de travessar l'Atlàntic l'any 1937, podria haver estat causat per

una guspira d'un foc de Sant Elm. Curiosament, Verne descriu també l'aparició d'aquests focs a la seva novel·la *Cinc setmanes en globus*.

Però els tripulants de la nostra història no van quedar pas lluny de no poder-ho explicar als de casa. I és que si aquests «focs» són considerats un mal averany pels mariners, eren un preludi dels fets que passarien després a la pollacra: pèrdua del velatxo baix, de la trinetilla i d'un bot. I per si això no fos poc novel·lesc, van envestir accidentalment una balena i, posteriorment, varen haver d'afrontar la mort del contramestre de la nau per motius de salut, al qual van haver de sepulturar a alta mar.

Com si es tractés d'una superstició del que havia de passar, el rebesavi Grau al seu quadern de bitàcola, en lloc d'escriure focs de Sant Elm per explicar el meteor que havien viscut, escriu el terme de focs follet —concretament, escrit amb el mot castellà de *fuegos fatuos*—, fent referència així a un estrany fenomen de la naturalesa que en llatí es coneix com a *Ignis fatuus*, i que s'allunya de les tempestes del mar i del món dels vius.

Els focs follet són unes llums pàl·lides que s'han observat de nit flotant a l'aire sobre cementiris i terrenys pantanosos. Es diu que són causats per l'oxidació de la fosfina i els gasos de metà produïts durant la degradació de la matèria orgànica. I poca cosa més se'n coneix. Italo Calvino, el gran mestre de la literatura italiana del segle xx, en fa referència al llarg del llibre *Il Visconte dimezzato* —obra traduïda al català com *El Vescomte migpartit*. En aquesta novel·la un dels personatges està obsesionat d'anar a

caçar aquests focs als cementiris. Lluny d'aquest fenomen real, però tan rar, s'hi troba un altre de poc freqüent relacionat de nou amb les tempestes elèctriques, com la que va viure el capità Coll o el seu homòleg creat pel dibuixant belga Georges Remi, el nostre irreverent però estimat capità Haddock. I és que, si algun dels lectors és un fan apassionat de les aventures de Tintín, recordarà aquella escena de *Les set boles de cristall* on en una nit de llampecs entra per la xemeneia un llamp en forma de bola de foc que fa volatilitzar la mòmia inca de Rascar Capac. Aquest llamp no és una venjança del poble dels Andes per als impius que es van endur la mòmia, sinó que Hergé emprà un recurs meteorològic força desconegut, però descrit científicament amb el nom de llamp globular. Un llampec en forma de foc d'uns 20 centímetres de diàmetre que es despla-

ça lentament com si flotés en l'aire i desapareix amb un gran renou quan ensopega amb algun obstacle, com ara la vitrina on es trobava la mòmia inca dibuixada per Hergé, i que de ben segur que va causar el conegut renech del capità Haddock: «Mil milions de llamps i trons!». Mai tan encertat.

Però el nostre capità de carn i ossos, ja lluny dels llamps i trons, seguia a l'Amèrica del Sud, totalment incomunicat amb la família del Maresme des de feia més d'un any. La dona del capità, com a última esperança després de témer el pitjor, va acudir a una vident. I allà es va produir el darrer fenomen de tota aquesta història, avui dia encara inexplicable per a la ciència, però que no deixa de sorprendre. La vident, amb una bola de cristall, li va donar un bri de llum a la meua rebesàvia, una petita flama que, com el foc de Sant Elm, semblava que

vingués del més enllà. «Hi veig un mort a bord, no és el seu marit. Tornarà aviat sa i estalvi» —li va respondre.

Després de tres mesos i mig aturats a Montevideo per arreglar els desperfectes, el rebesavi i la de tripulació van retornar a la capital catalana un 13 de juliol de 1893 sense llamps i trons. Durant la seva absència se li havia mort el fill petit, que just en marxar tenia mig any. Aquell any i mig fora de casa, juntament amb els tràgics fets viscuts, li van fer prendre la decisió d'abandonar aquella professió que tant havia estimat.

Els rebesnets mantenim viva la flama d'aquell viatge 126 anys més tard. I mentrestant, en algun indret del planeta s'encendran els mateixos focs que va viure el rebesavi Grau i una veu que canta: *Sant Elm benaventurat, pregau a nostre Senyor, quens guardi de tempestat. Amén.*

Cròniques

LA CORAL XABEC A MATARÓ

Esteve Pujol i Pons

La Parròquia de Sant Josep de Mataró, presidida per mossèn Segis, antic i ben recordat rector de Sant Pere del Masnou, va convidar la nostra Coral Xabec a fer un concert a l'església d'aquella parròquia.

Hi vam anar. Tenen un bon orgue i sobretot ganes de sentir-nos i compartir el goig de la música amb nosaltres.

Va ser a quarts de set de la tarda del dissabte 6 d'abril. Era una tarda fresca, amb amenaça de pluja. Al capvespre, el cel es va aclarir.

La cantada va tenir tres parts ben diferenciades.

A la primera, música sacra de molt bon escoltar: tres fragments de la *Messe Brève à 3 voix*, de Théodore Dubois; la cantata *Salutate invicem*, de la nostra directora Montserrat Llagostera; i el res-

ponsori de la litúrgia del Divendres Sant *Tenebrae factae sunt*, del montserratí Narcís Casanoves.

Com a segona part, música clàssica de la que mai cal oblidar perquè és perenne: quatre nocturns de W.A. Mozart (*Luci care, luci belle; Se lontan, ben mio, tu sei; Due pupille amabili; Ecco quel fiero istante*), i *Infelice ombre dolenti*, fragment operístic de Joseph Haydn. Peces entranyables, d'aquelles que transporten a un cel somiat.

I a la darrera part, música ben distesa, de la que fa somriure de debò —sempre és bonic acabar el que sigui tot somrient, no us sembla?—: dues peces d'Enric Granados, *El Tralalá* y *el punteado* i *El majo discreto*; i per acabar *Lord of the dance*, de Sydney Carter, Joseph Brackett i John Ferguson.

Els aplaudiments dels assistents ens van convidar a repetir el responsori del monjo de Montserrat.

Uns artístics testimonis d'agraïment a la directora i a l'organista i unes paraules sentides del Rector van cloure la vetllada.

A la batuta Montserrat Llagostera i la Bàrbara Llacay a l'orgue i al piano.

L'acollida, excel·lent; les ganes de tornar-hi també.

Els cantaires teníem al cor adolorit pel traspàs ben recent de la Rosa Maria Puerto, contralt que durant tants anys havia cantat amb nosaltres, sempre amb l'alegria tan encomanadissa que li era ben característica; feia goig de tractar-la i de tenir-la de companya. Continua cantant i rient per sempre, Rosa Maria.

50 moments imprescindibles de la història de Catalunya

De Jaume Clotet

Editorial Columna. Barcelona 2014

Resumit del llibre per Lluís Valls

Deia Marc Tul·li Ciceró (106ac) "Qui oblida la història està condemnat a repetir-la". Intentarem explicar la nostra a través de l'extracte del llibre de Jaume Clotet.

Capítols anteriors (inici): **Abril17** (1)Els ibers, (2)Arriben els grecs. **Maig17** (3)La romanització, (4)Indíbil i Mandoni. **Juny17** (5)Terra de Gots, (6)La invasió musulmana. **Juliol-agost17** (7)El Pare de la pàtria, (8) La primera independència. **Setembre17** (9)Pau i treva, (10)Els primers textos en català. **Octubre17** (11)La unió dinàstica entre Catalunya i Aragó, (12)La conquesta de Tortosa i Lleida. **Novembre17** (no editat). **Desembre17** (13)La batalla del Muret. (14)La conquesta de Mallorca. **Gener18** (15)La conquesta de València. (16)El testament de Jaume I. **Febrer18** (17)Les Corts Catalanes. **Març18** (18)Les vespres sicilianes. (19)Els almogavers a Grècia. **Abril18** (20)La pesta negra. (21)Els jueus a Catalunya. **Maig18** (22)El compromís de Casp. (23)La guerra civil catalana. **Juny18** (24)La immigració occitana a Catalunya. (25)L'expulsió dels moriscs. **Juliol-agost18** (26)Nyerros i Cadells. (27)La Guerra dels Segadors. **Setembre18** (28)La guerra de succeció. (29)Els Decrets de Nova Planta. **Octubre18** (29)indians: fer les amèriques. (30)El primer diari de Catalunya. **Novembre18** (31)La guerra del francès. (32)El primer ferrocarril. **Desembre18** (33)Les guerres carlines. (34)La revolució industrial catalana. **Gener19** (35)La Renaixença (36)L'endarrament de les muralles de Barcelona. **Febrer19** (37)El canal d'Urgell (38)La Primera República Espanyola. **Març19** (39)La Fil·loxera (40)El Memorial de Greuges. **Abril19** (41)La Bomba del Liceu (42)El Tancament de caixes. **Continuem.**

La Solidaritat Catalana

El 25 de novembre de 1905 un grup de militars espanyols van assaltar i destrossar les redaccions del setmanari satíric *Cucut!*, de La Veu de Catalunya, i la seu de la impremta Bagunyà. Aquesta acció violenta era la reacció per haver-se publicat al *Cucut!* un acudit que es burlava de l'exèrcit. El govern espanyol, presidit per Segismundo Moret, no només no va castigar els culpables de l'assalt sinó que també va suspendre la publicació del setmanari satíric i va impulsar l'anomenada Llei de Jurisdiccions. Aquesta llei preveia que tots els delictes comesos contra l'exèrcit i la pàtria espanyola i molt especialment les injúries i ultratges passaven automàticament a ser jutjats per la jurisdicció militar. La llei es va aprovar el 1906 i va provocar una discussió política tan abrangada que els diputats carlins, regionalistes, republicans i tradicionalistes van abandonar les cambres legislatives després de votar-hi en contra. També els cercles intel·lectuals i progressistes espanyols van expressar el rebuig a la nova llei.

Si la reacció opositora a Espanya va ser notable, a Catalunya va adoptar un caràcter nacional. Sota l'impuls d'Enric Prat de la Riba i com a resposta unitària es va crear Solidaritat Catalana, que aplegava diferents grups polítics en contra de la nova situació. Amb l'objectiu que aquesta pluralitat quedés reflectida, hi havia a la direcció el regionalista Francesc

D'esquerra a dreta Josep Roca, Francesc Cambó i Miquel Junyent

Cambó, el carlí Miquel Junyent i el republicà Josep Roca.

Malgrat el caràcter unitari de Solidaritat, tres àmbits polítics se'n van quedar al marge. El primer i més fort era el llerrouisme republicà, que no va deixar de fustigar el nou moviment amb un discurs extremista, anticatalà i anticlerical; el centralisme monàrquic català perquè el reagrupament representava una amenaça al caciquisme vigent; i el sector obrer, perquè, si bé aquests últims no van mostrar-hi una actitud hostil, la incapacitat de Solidaritat Catalana d'atraure els treballadors va esdevenir una debilitat.

El primer acte públic de Solidaritat fou el suport als diputats que havien votat en contra de la Llei de Jurisdiccions i, a partir d'aquí, es va fer un programa per presentar-se a les eleccions en el qual es demanava molt concretament la derogació de la llei. La diversitat de sensibilitats els va obligar a confeccionar un programa molt genèric i mancat de concrecions, però en què en general es demanava un règim d'autonomia

per a Catalunya.

La campanya prèvia a les eleccions del 1907 va ser molt tensa i plena d'incidents com l'atemptat que va patir Francesc Cambó per agents llerrouistes que el van ferir de bala. Aquesta acció va irritar la població i va fer créixer encara més la simpatia pel nou moviment, que va aconseguir superar el 65 per cent de vots a Catalunya i obtingué 45 diputats a les Corts de Madrid i desbancà la Unió Republicana de Nicolás Salmerón i feu fora, de representant per Barcelona, Alejandro Lerroux. Una de les conseqüències d'aquesta victòria fou l'accés de Prat de la Riba a la Diputació de Barcelona, futur nucli de la Mancomunitat de Catalunya.

De seguida, però, van aflorar diferències polítiques i estratègiques dins de Solidaritat. D'una banda s'apostava per un pacte amb l'estat espanyol perquè l'autonomia catalana fos possible i per l'altra es rebutjava aquest tracte. Això i altres motius més o menys importants van debilitar i esllagarsar el moviment. Només un any després, a les eleccions del 1908, s'evidenciava que el projecte havia fallat. Els llerrouistes van guanyar les eleccions a Catalunya i les divisions a Solidaritat Catalana es van fer irreversibles. A les eleccions municipals de l'any següent ja es van presentar els diferents grups polítics per separat i, a partir d'aquí, el catalanisme va quedar definitivament dividit en dos blocs antagònics i enfrontats: el catalanisme conservador i el catalanisme d'esquerres.

La Setmana Tràgica

Els orígens cal buscar-los en la política colonialista espanyola i en la dificultat de domini als voltants de Melilla per garantir la seguretat en l'explotació minera privada. El govern d'Antonio Maura va decretar a principi de l'estiu de 1909 una mobilització de quaranta mil homes, la majoria catalans; la població encara tenia a la memòria La Revolta de Quintes al 1870 amb una trentena de morts.

El 18 de juliol van esclatar els aldarulls i es van anar multiplicant, esperonats pels diaris i els partits d'esquerres i nacionalistes.

La manca de lideratge polític va ser determinat per a la sufocació de la revolta. Davant la violència que prenia l'aixecament, els partits republicants van optar per posar-se al costat governamental. La protesta va quedar desprotegida i sense objectius concrets vàlids, per la qual cosa grups incontrolats i de delinqüents comuns es van fer amos dels carrers i es van dedicar al saqueig i a l'incendi d'edificis religiosos, que es convertiren en l'objectiu principal de les protestes. Tres sacerdots van morir assassinats; i les imatges d'esglésies i convents cremats i cementiris profanats van donar la volta al món.

La repressió militar espanyola finalment va imposar-se i l'ambient va començar a calmar-se a partir del dia 30. El 2 d'agost regnava totalment la calma a Barcelona. No se sap ben bé, però la diferència entre els morts i ferits civils i els militars fou molt desigual i escandalosament desequilibrada

Després de silenci per la força la revolta, la maquinària de l'estat es va posar implacablement en marxa per casti-

gar els responsables. Diaris, revistes i associacions, escoles laiques, centres obrers i ateneus progressistes van ser clausurats. Unes dues mil persones van ser processades; els afortunats tingueren judicis civils i els més desafortunats, judicis militars amb moltes penes de mort, malgrat que només se n'executaren cinc, i moltes persones foren condemnades a l'exili interior.

A la recerca d'un cap de turc, el govern espanyol va centrar la repressió en el pedagog Francesc Farrer i Guàrdia. Nascut a Alella el 1859, fou activista republicà i exiliat a França on va contactar amb cercles francmaçons i anarquistes i, quan va tornar a Catalunya, va impulsar una renovació pedagògica sota el nom d'Escola Moderna adreçada a les classes obreres amb una visió laica i progressista. El govern espanyol el va acusar de ser l'instigador de la revolta i, si bé és cert que va intentar liderar-la juntament amb radicals d'Alejandro Lerroux, aviat, i davant el desgavell i la falta d'implicació dels partits polítics, se'n va retirar. El judici sumariíssim es va resoldre amb la pena capital, cosa que va aixecar a tot Europa protestes, manifestacions i assalts a ambaixades espanyoles a diverses capitals del continent. La sentència va aixecar també protestes en l'ambient burgès de Catalunya, tot i que no li tenien cap simpatia. El poeta Joan Maragall va intentar publicar un poema a *La veu de Catalunya* titulat "La ciutat del perdó", però no ho va aconseguir. El poema, que va circular a bastament per la ciutat, deia així: "Com podeu estar

Francesc Farrer i Guàrdia.

trauils a casa vostra i en el vostres quefers sabent que un dia, al bon solet del matí, allà dalt de Montjuïc, trauran del castell un home lligat i el passaran per davant del cel i del món i del mar, i del port que trafiqueja i de la ciutat que s'aixeca indiferent, i a poc a poc, ben a poc a poc, perquè no s'hagi d'esperar, el portaran a un racó del fossar, i allà quan toqui l'hora, aquell home, aquella obra magna de Déu en cos i ànima, viu en totes les seves potències i sentits, amb aquest mateix afany de vida que teniu vosaltres, s'agenollarà de cara al mur i li dispararan quatre bales al cap, i ell farà un salt i caurà mort com un conill?" Ni aquest prec ni cap altre van evitar que Guàrdia fos executat al Castell el 13 d'octubre de 1909. Pocs dies abans Alfons XIII havia destituït Maura per la seva pèssima gestió davant de la crisi entre una allau de protestes i queixes de governs estrangers per la magnitud de la repressió.

La punta de la llengua (107) Esteve Pujol i Pons

Del so de la ESSA de **SAL**, **SOPA**, **PAS**, **SASTRE**... en diem ESSA SORDA (no hi ha vibració de la llengua); del so de la ESSA de **CASA**, **COSA**, **PESA**, **BESAR**... en diem ESSA SONORA (hi ha vibració de la llengua).

Acabem de veure que la ESSA SORDA s'escriu amb una S (o també amb dues entre vocals: **passar**, **arrossos**, **possessió**, **assessoria**...), però de vegades també amb una C o Ç (**cel**, **cendra**, **concert**, **ciri**... **veloç**, **feliç**, **caçar**, **esperança**, **Veneçuela**...).

També acabem de veure que la ESSA SONORA s'escriu amb una S (entre vocals), però de vegades també amb una Z (**zero**, **zoologia**, **ozó**, **bronze**, **zona**...).

Algun home i també alguna dona del temps de la nostra televisió no sempre tenen en compte aquesta distinció i ens acostumen a dir que *Ens hem de posar arreSerats=arreZerats del vent*, quan volen dir *arreCerats* (ei, que no és igual resar que recer!); o bé *la neu del veSant=veZant nord de la muntanya*, quan volen dir *la neu del veSSant nord de la muntanya* (ei, que no és igual besar que vessar!); el *besant* de la muntanya és algú que li fa petons!; el *vessant* de la muntanya és el pendent per on vessa l'aigua.

No confonguem, doncs, *casar* amb *caçar* ni *pesar* amb *passar*... ni *besar* amb *vessar*!

Som

Com ho podem fer perquè siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Dr. Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal.

Expert en Teràpies Neurocientífiques

www.oriolugoreal.com

És el teu fill intel·ligent emocionalment?

Abans que et quedis sorprès per la qüestió i decideixes passar de pàgina, continua llegint, perquè la pregunta va més enllà del que la societat ens ha ensenyat. Quan parlem d'intel·ligència obrim un tema de debat molt extens. No és nova la concepció de què entenem per intel·ligència, tot i que en aquest article no ens centrarem en aquest aspecte clàssic.

Ara ens referim a la intel·ligència emocional!

Tot comença amb la idea de Howard Gardner de proposar que la intel·ligència humana podia ser dividida en diferents tipus o modalitats. Habitualment hem associat que un nen o nena era intel·ligent si responia bé a les competències vinculades al llenguatge, al càlcul o a la lògica... Però, què passa amb la resta de capacitats com les que necessitem per al ball, la música o l'orientació, per posar-ne alguns exemples? I què passa amb aquella que té a veure amb com reconeixem i gestionem les nostres emocions, i les emocions dels altres?

Seligman i Goleman van arribar a la conclusió que la intel·ligència emocional era un element molt important a considerar en les persones, i en espe-

cial en els infants.

Però, què entenem per Intel·ligència Emocional?

És un concepte que es trobaria format a la vegada per dues intel·ligències: la intel·ligència intrapersonal (com ens coneixem i gestionem a nosaltres mateixos) i la intel·ligència interpersonal (com ens relacionem amb les altres persones). La suma d'ambdues donaria com a resultat la Intel·ligència Emocional.

Llavors, quines són les competències que podem trobar dins de la Intel·ligència Emocional?

Podríem parlar de cinc competències bàsiques, que són:

- **Auto coneixement**
- **Auto regulació**
- **Auto motivació**
- **Empatia**
- **Habilitats socials**

Per tant, si seguim aquestes idees, podem explorar com es desenvolupen els nostres fills i les nostres filles pel que fa a la Intel·ligència Emocional.

En primer lloc: tenen consciència de les seves emocions? Saben posar-los nom i expressar-les?

En segona posició: saben com calmar-se o com gestionar la seva frus-

tració?

El tercer punt: són capaços de buscar reforços o de plantejar-se reptes per motivar-se?

En penúltima posició: poden posar-se en el lloc dels altres i comprendre'n les emocions?

I finalment: tenen facilitat per fer amistats i gestionar els conflictes amb els altres?

Aquestes preguntes no són cap test, ni molt menys; simplement ens permeten reflexionar i comprendre millor sobre les competències emocionals dels nostres infants. També són preguntes que ens podríem fer a nosaltres mateixos com a adults.

L'important és tenir molt present que la Intel·ligència Emocional es pot treballar i que, igual que un múscul, la podem entrenar i desenvolupar. Mai no és tard per convertir-nos en més intel·ligents en el camp emocional.

Per acabar, és important tenir present que vivim en un món on realment la Intel·ligència Emocional marcarà la diferència entre aquelles persones que estaran satisfetes i podran gaudir més de les seves vides, ja que tothom vivim en comunitat, i conviure és una necessitat.

AVÍS

NECESSITEM, PER A L'HOMENATGE QUE EL POBLE DE TORRELAVIT, AL PENEDÈS, HA RETUT A LA MESTRA DOLORS PURCALLAS I SIERRA, QUE TOTS ELS QUI US VA FER CLASSE US POSEU EN CONTACTE AMB NOSALTRES.

PASSEU PEL NOSTRE LOCAL SOCIAL I DEIXEU EL VOSTRE NOM, ADREÇA, TELÈFON I ANY QUE HI ANÀREU, PER PODER-VOS CONTACTAR. MERCÈS. VOCALIA DE CULTURA

Exposicions

Fins al 23/5 "Experiments". Pintures de Nicolás GarcíaDel
25/5 al 20/6 Col·lectiva de pintors de "GENTDART.CAT"

CURSETS DE GAITA

Informació
a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

L'enigma V.D.R.

Què és allò que es troba un cop cada minut, dos cops
en un moment i mai no ho trobaràs en un segle?

Resposta: la lletra W

Classes de ioga

Cada dimarts de les 19.30 a les 21
Aprendreu tècniques de meditació,
respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, profes-
sa de Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset),
tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9
Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com
607 74 74 99

CAMPANYA DE DONACIÓ DE SANG

Donar-ne una mica és donar molt.

Diumenge 19 de maig de 10 a 14, al local
social de Gent del Masnou.

Dr. Agell, 9, al costat del cinema La Calàndria

FES-TE SOCI DE GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com • www.gentdelmasnou.cat

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Et proposem de venir a cantar a la **Coral Xabec** de Gent del Masnou; hi seràs
ben rebut. Hi tindràs lloc com a tenor o com a baix o bé com a soprano o com
a contralt. Anima-t'hi i vine a provar la veu qualsevol dimarts abans
de començar l'assaig, o sigui, una mica abans de dos quarts de deu del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Cròniques d'ultramar

Joan Muray

EL CEMENTIRI DE TZIZICASTEANGO

fotografia del cementiri de mil colors pastel. Busqueu a google: *imatges cementiri de Chichicastenango*

A les anteriors cròniques us parlava de la ciutat de Chichicastenango, i en aquestes, usant el nom de la ciutat en maia, ho faig del seu cèlebre cementiri.

És un cementiri *sui generis*, amb unes tombes que més aviat són com uns petits panteons, però que de lluny fan el mateix efecte que les casetes de fusta que hi havia a les platges, així sí, de diferents i vistosos colors. La ciutat ja es distingeix pel seu sobrenom de l'Arc de Sant Martí, i el cementiri no podia ser menys.

Però no és per caprici dels seus habitants, no, és perquè els maies, especialment els d'aquest sector, tenen sobre els colors un simbolisme associat a les persones (homes, dones, nens, nenes), i també al parentiu (pares, fill, filla, etc).

D'aquí que, per a nosaltres, acostumats a l'austeritat dels nostres cementiris, on només les flors d'ofrena als morts són de coloraines, aquells ens sonen estridents,

Explicar, doncs, aquest simbolisme cromàtic. Per a ells, el color blanc el reserven per als pares, i significa la puresa.

Per als fills, si és un nen, el color corresponent és el blau cel i, si és una nena, li correspon el rosa. No especifiquen el significat.

Per a les dones, el color és el blau turquesa, i el significat és la protecció. També tenen altres colors, com: verd llima, vermell o blau. Però no aclariren a qui corresponien.

I a més el color groc, que per a ells és un símbol solar i, per tant, és de protecció sobre la humanitat, que ells destinen a les tombes dels avis.

Aquest particular cementiri, conserva a més, al bell mig del seu interior, un santuari d'origen maia, on els seus sacerdots fan ofrenes i pregàries amb foc, encens i alcohol, aquest, per espantar els mals esperits, les influències negatives. També hi fan sacrificis amb animals per, segurament, fer alguna petició o auguri.

Com veieu, el que els maies anomenen, referint-se al més enllà i al món subterrani, l'inframón, però que a Tzizicasteango és multicolor.

La cuina de l'Antònia

El Cullerot

Crema de xampinyons

Ingredients per a 4:

600 g de xampinyons o barreja de bolets, oli d'oliva, 1 ceba pelada i tallada fina, 3 grans d'all pelats i laminats, 2 branques d'api tallades i filetejades, unes quantes branquetes de farigola fresca i de julivert ben tallat, 1,5 l de brou de pollastre, sal marina i pebre negre, 75 ml de nata líquida, 4 o 6 llesques de pa de barra torrat

- 1. Pelarem i netejarem tots els xampinyons i els laminarem ben fins.**
- 2. Posem una olla amb una mica d'oli al fons a mig foc. Afegim-hi la ceba, l'api, els alls, les branques de julivert, les fulles de la farigola i els xampinyons. Ho tapem i que suï fins que tot quedi ben tou.**
- 3. Apartem, de l'olla, 4 cullerades de xampinyons**
 - 1. Hi aboquem el brou fins que bulli. Abaixem el foc i ho deixem fent xup-xup uns 15 minuts.**
 - 2. Ho assaonem amb una mica de sal i pebre acabat de moldre i ho batem perquè ens quedi cremós. Hi aboquem la nata líquida, ho tornem a dur al punt de bullir i llavors tanquem el foc.**
 - 3. Ho servim en bols individuals, ben calent. Cada un guarnit amb una mica de julivert tallat ben fi i uns quants xampinyons que hem reservat abans.**
 - 4. Ho acompanyem amb la torrada cruixent coberta dels xampinyons restants ben amanits amb oi d'oliva i una mica de sal gruixuda.**

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat
elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

50 anys de l'Escola Bergantí

Octubre 1968-2018

Coeducativa, laica, catalana

Coeducativa

La coeducació és primordial a l'hora d'educar. Tot i que la condició de la persona és la base principal, coeducar és el fonament d'una societat més justa, més lliure i més oberta.

Apostem perquè el col·lectiu de persones amb les quals convivim cada dia trobin per elles mateixes els seus sentiments, els seus pensaments, les seves idees i maneres de fer sense imposicions, prejudicis o rols estereotipats. Creiem que els nens i les nenes han de tenir les mateixes oportunitats, valentia i decisió a l'hora de triar, valorar o decidir. L'escola vol potenciar les característiques dels infants i joves perquè es desenvolupin com a persones, creixin amb respecte i llibertat, tinguin les mateixes possibilitats i un esperit crític envers les situacions de desigualtat que encara es donen dins la societat.

Laica

Creiem primer de tot en la voluntat de la persona a l'hora de triar, pensar o pertànyer a una comunitat determinada i pensem que cada individu ha de ser lliure de pensament respecte a les seves creences, cultura, costums i tradicions.

Valorem el dret de tots a compartir les

seves idees i pensaments, treballem per acceptar tothom tal com és, sense discriminacions prèvies de cap mena. Fem possible un clima de llibertat on no s'imposen mites ni creences.

Catalana

Tota persona està lligada al lloc on neix, creix, pertany o estima i, convençuda amb la llibertat de cadascú, l'Escola es declara fonamentalment catalana. La llengua vehicular és el català, que conviu amb el castellà, l'anglès i el francès per qüestions d'aprenentatge i respecte.

Deixant de banda les raons històriques,

la determinació de l'Escola és clarament la de donar a conèixer a l'alumnat la identitat nacional (territori, història, cultura, llengua, tradicions, institucions, folklore...) per tal d'aprendre a estimar i respectar la terra on viu i sentir-se formar-ne part.

50 anys acompanyant l'aprenentatge

Fra Juniper Serra, 46 el Masnou · 93 555 49 50 · www.escolaberganti.org

FES-TE'N SOCI
ASSEMBLEA.CAT

assemblea.cat

**som
fermes a
dignitat
Coratge**

**No et preguntis què pot fer
Catalunya per tu sinó què
pots fer tu per Catalunya.**

El país et necessita; dona un cop de mà col·laborant
i treballant per l'Assemblea o fes-te'n soci.
(15€ trimestral. 9€ estudiants, jubilats o aturats)

**Volem una República independent Catalana i
sabem com fer-ho,**

ens hi ajudes?

<http://anc.si/EmFaigSoci>

#CapALaIndependència